

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE
Prežihova 4, 1000 LJUBLJANA

Na podlagi 1. odstavka 24. člena Zakona o Računskem sodišču (v nadaljevanju ZRacS) in 23. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije (v nadaljevanju poslovnik)

izdajam naslednje

PREDHODNO POROČILO
o reviziji poslovanja v letih 1996 in 1997

RS, Ministrstva za zunanje zadeve,
Veleposlaništva Zagreb

Številka:1204-3/98-7

Ljubljana, 24. junij 1999

VSEBINA

I. UVOD	3
Pravna podlaga delovanja.....	3
Odgovorne osebe.....	3
II. UGOTOVITVE	4
1. PREDSTAVITEV IN NALOGE VELEPOSLANIŠTVA	4
2. POSLOVANJE VELEPOSLANIŠTVA	5
2.1. Prejemki veleposlaništva	8
2.1.1. Prejemki iz proračuna Republike Slovenije.....	8
2.1.2. Prejemki iz naslova konzularnih storitev	8
2.2. Izdatki veleposlaništva.....	10
2.2.1. Plače.....	11
2.2.2. Pogodbeno delo.....	12
2.2.3. Najemnine.....	12
2.2.4. Reprezentanca.....	13
2.2.5. Ostali stroški	13
III. MNENJE	14
IV. PRIPOROČILO	14
V. DODATEK	16

I. UVOD

Na Ministrstvu za zunanje zadeve Republike Slovenije, Ljubljana, Gregorčičeva 25 (v nadaljevanju ministrstvo) - Veleposlaništvu v Zagrebu, Savska cesta 41, Zagreb (v nadaljevanju veleposlaništvo) smo opravili revizijo, na podlagi sklepa o uvedbi nadzora št. 1204-3/98-1 z dne 21. maja 1998. Revizija je zajemala poslovanje veleposlaništva v letih 1996 in 1997, s ciljem preveriti popolnost in verodostojnost poslovnih knjig, prejemke in izdatke ter delovanje notranjih kontrol.

Veleposlaništvo je bilo v letih 1996 in 1997 financirano iz sredstev dveh proračunskih postavk, in sicer iz:

- proračunske postavke 5201 - delovanje predstavništva v tujini
- proračunske postavke 5202 - prostori, oprema, komunikacijska sredstva za predstavništva (za leto 1996) oz. prostori in oprema za predstavništva (za leto 1997).

Pregled sta opravili revizorki Lidija Turel in Irena Vidovič v času od 1. junija do 10. julija 1997.

Pravna podlaga delovanja

Pravna podlaga delovanja veleposlaništva je določena v:

- Zakonu o zunanjih zadevah (v nadaljevanju ZZZ)
- Zakonu o organizaciji in delovnem področju ministrstev (v nadaljevanju ZODPM)
- Pravilniku o spremembah in dopolnitvah pravilnika o notranji organizaciji in delu ter o sistemizaciji delovnih mest v Ministrstvu za zunanje zadeve in v predstavništvih Republike Slovenije v tujini.

Odgovorne osebe

Odgovorne osebe v letih 1996 in 1997 so bile:

- Matija Malešič, dipl. pravnik, veleposlanik od 10. septembra 1992 do 10. aprila 1998.
- Zoran Thaler, dipl. politolog, minister od 27. januarja 1995 do 19. julija 1996
- dr. Davorin Kračun, dr. ekonomskih znanosti, minister od 19. julija 1996 do 27. februarja 1997
- Zoran Thaler, dipl. politolog, minister od 27. februarja 1997 do 24. septembra 1997
- dr. Boris Frlec, dr. kemijskih znanosti, minister od 25. septembra 1997
- Tomaž Vetrh, dipl. politolog, generalni sekretar od 1. marca 1995 do 1. februarja 1998.

II. UGOTOVITVE

1. PREDSTAVITEV IN NALOGE VELEPOSLANIŠTVA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Republiki Hrvaški je bilo odprto z ukazom Predsedstva Republike Slovenije o odprtju veleposlaništva z dne 27. marca 1992. V Zagrebu je diplomatsko predstavništvo: veleposlaništvo, ki na temelju zakonov Republike Slovenije, mednarodnih konvencij ter v skladu z zunanjo politiko Republike Slovenije opravlja naloge, ki se nanašajo na uresničevanje diplomatsko-konzularnih, političnih, ekonomskih, kulturnih in drugih interesov Republike Slovenije s sprejemno državo. Veleposlaništvo po kazalcih zaposlenosti in porabe sredstev za svoje poslovanje spada med večja veleposlaništva Republike Slovenije.

Veleposlaništvo vodi veleposlanik. Začasno, v odsotnosti vodje veleposlaništva, lahko diplomatsko predstavništvo vodi odpravnik poslov. Vodja diplomatskega predstavništva oz. odpravnik poslov je za svoje delo odgovoren neposredno ministru za zunanje zadeve.

Struktura zaposlenih ter število sistemiziranih in dejansko zasedenih delovnih mest je razvidna iz tabele 1.

Tabela 1: Število sistemiziranih in zasedenih delovnih mest na veleposlaništvu na dan 1. januar in 31. december za leti 1996 in 1997

Naziv delovnih mest	Sistemizirana delovna mesta	Zasedena delovna mesta			
		1.1.1996	31.12.1996	1.1.1997	31.12.1997
1. Veleposlanik	1	1	1	1	1
2. Pooblaščen minister	1	1	1	1	1
3. Svetovalec	1	-	1	1	1
4. Svetovalec	1	1	-	-	1
5. I. sekretar	1	1	1	1	1
6. I.-III. sekretar	1	-	1	1	1
7. Upravni referent	1	1	1	1	-
8. Upravno-pisarniški referent	1	-	1	1	1
9. Varnostnik	1	1	1	1	1
10. Oskrbnik-šofer	1	1	1	1	1
Skupaj	10	7	9	9	9

Sistemizirana delovna mesta za veleposlaništvo so določena v prilogi k Pravilniku o spremembah in dopolnitvah pravilnika o notranji organizaciji in delu ter o sistemizaciji delovnih mest v Ministrstvu za zunanje zadeve in v predstavništvih Republike Slovenije v tujini (v nadaljevanju pravilnik). Soglasje k sistemizaciji je dala Komisija Vlade Republike Slovenije za kadrovske in administrativne zadeve, dne 24. maja 1996.

Po izjavi ministrstva so bila nezasedena delovna mesta posledica varčevalnih ukrepov države. Na veleposlaništvu sta po pogodbi o delu opravljala delo še dva tuja državljana. Za ta dela nam nista bili predloženi soglasji kadrovske komisije ministrstva, kot to določa navodilo generalnega sekretarja, št. 401/94-17269, z dne 10. julija 1997, zato smo veleposlaništvu naložili, da pridobi omenjeni soglasji.

2. POSLOVANJE VELEPOSLANIŠTVA

Veleposlaništvo je za svoje poslovanje v letu 1996 porabilo 122.430.438 SIT, v letu 1997 pa 158.717.888 SIT, kar predstavlja 3,5% vseh porabljenih sredstev za veleposlaništva v Republiki Sloveniji v letu 1996, v letu 1997 pa 3,9%.

Finančno-materialno poslovanje veleposlaništva določa Pravilnik o finančno-materialnem poslovanju diplomatsko-konzularnih predstavništev Republike Slovenije z dne 10. februar 1993. Na podlagi omenjenega pravilnika je veleposlaništvo dolžno sestavljati mesečna poročila. Ta vsebujejo pregled prejemkov in izdatkov v tuji in domači valuti. Sestavni del omenjenih poročil so poročila o bančnih računih in o blagajni v nakazani konvertibilni valuti ter poročila o bančnem računu in blagajni v nacionalni valuti. Mesečnim poročilom je bilo priloženo tudi poročilo o taksah.

Preverili smo mesečna poročila za december 1996 ter januar, september in december 1997. V mesečnih poročilih prikazani prejemki in izdatki so bili dokumentirani z originalnimi knjigovodskimi listinami. Mesečna poročila so bila usklajena z analitičnimi evidencami, podpisana od odredbodajalca veleposlaništva in poslana na ministrstvo, **finančno računovodski službi**, ki kontrolira formalno pravilnost mesečnih poročil (ali so računi pravilno sešteti, vnešeni v poročila in podobno). Omenjena služba pa je preverjala tudi vsebino računov, oziroma na kaj se račun nanaša. Po potrebi opravlja pregled na predstavništvu **komisija ministrstva za kontrolo delovanja**, ki ob pomoči odgovornega delavca veleposlaništva razreši nejasnosti ter uskladi knjigovodsko stanje s predstavništvu. V revidiranem obdobju omenjena komisija pregleda na veleposlaništvu ni opravila. Letno opravi le dva do tri preglede veleposlaništev Republike Slovenije. Preverjena in usklajena mesečna poročila pošlje ministrstvo v knjiženje v glavno knjigo na Ministrstvo za finance, kjer na njihovi podlagi zaprejo akontacije proračunskih sredstev.

Podrobneje smo preverili vodenje evidenc osnovnih sredstev, drobnega inventarja, prisotnosti in odsotnosti delavcev, evidenco prevoženih kilometrov, evidence, ki jih vodi konzularni oddelek itd.

Veleposlaništvo je v skladu s 12. členom Pravilnika o finančno-materialnem poslovanju diplomatsko-konzularnih predstavništev Republike Slovenije v obeh letih **opravilo popis osnovnih sredstev**. Veleposlaništvo ima vzpostavljeno **evidenco osnovnih sredstev** z inventurnimi številkami po delovnih prostorih. Ločeno ima evidenco osnovnih sredstev za veleposlaništvo in rezidenco veleposlanika. Ministrstvo vodi in spremlja letni popis osnovnih sredstev ločeno za samo ministrstvo in diplomatsko-konzularna predstavništva. Računalniško evidenco osnovnih sredstev vodi sektor za javno računovodstvo na Ministrstvu za finance.

Evidenca drobnega inventarja se v obeh letih ni vodila, čeprav je ta obveznost obstajala na podlagi dopisa generalnega sekretarja ministrstva z dne 4. junija 1996.

Veleposlaništvo je vodilo **evidenco o prisotnosti na delu** in spremljalo koriščenje letnih dopustov.

Veleposlaništvo ima službeno vozilo AUDI A6 2,6 E, nabavljeno leta 1995 in je vodilo **evidenco prevoženih kilometrov** dnevno, po relacijah ter spremljalo porabo goriva.

Za vodenje **knjige prihodkov in odhodkov** (prejemkov in izdatkov) ter blagajniške knjige veleposlaništvo uporablja računalniški program za materialno-finančno poslovanje. V mesečnih poročilih so bili prikazani prejemki in izdatki in dokumentirani s knjigovodskimi listinami (računi, bančnimi izpiski, bančnimi potrdili o izvršenih plačilih oz. nakazilih), ki so bile podpisane od odredbodajalca, veleposlanika. Predložena je bila tudi rekapitulacija salda pobranih (plačanih) taks po posameznih dneh v mesecu (v DEM in v HRK).

Blagajniško knjigo je vodila upravno-pisarniška referentka. Vodila je štiri analitične evidence, in sicer: deviznega računa v DEM in v HRK ter blagajne v DEM in v HRK. Blagajniška knjiga je po vsebini blagajniški dnevnik in zajema: prejemke, izdatke in ugotovljeno razliko med prejemki in izdatki, z ustreznimi prilogami. Posebej je bila vodena še pomožna blagajna za konzularne zadeve. Blagajniško poslovanje je bilo vodeno sprotno, blagajni v DEM in HRK sta bili dnevno zaključeni, ni pa veleposlaništvo redno odvajalo gotovine na žiro računa DEM oz. HRK. Gotovina se hrani v železni blagajni, veleposlaništvo pa je varovano z varnostnimi napravami. Denar iz blagajne, praviloma so to bila sredstva iz naslova konzularnih storitev, je veleposlaništvo porabljalo za plačilo stroškov iz blagajne.

V skladu z navodilom ministrstva št. 401/95 z dne 6.6.1995 se znesek konzularnih taks odvaja mesečno, razen v primerih, ko je mesečni znesek manjši od 10.000 SIT se odvaja trimesečno oz. ko je manjši od 5.000 SIT se odvaja polletno. Ugotovili smo, da veleposlaništvo v letu 1996 ni tekoče odvajalo konzularnih taks, tekoče jih je odvajalo od februarja 1997 dalje, kar je podrobneje obrazloženo v točki 2.1.2. tega poročila.

Ministrstvo za veleposlaništvo ni odredilo blagajniškega maksimuma, pripravilo pa je predlog, da naj bi glede na to, da je na veleposlaništvu zaposlenih nad 8 delavcev, blagajniški maksimum znašal 550 DEM. Povprečno dnevno stanje v blagajni DEM v mesecu decembru 1997 je znašalo 13.376 DEM. Enako velja za blagajno v HRK. Prav tako ni bil določen limit za posamični dvig gotovine iz bančnega računa, kjer bi bilo potrebno poleg dejanskih potreb upoštevati tudi preventivno - varnostni element. Ministrstvu smo naložili, da odredi blagajniški maksimum za predstavništva.

Blagajniški prejemki in izdatki niso bili oštevilčeni, za poslovne dogodke, ki imajo podlago npr. v dvigu gotovine iz žiro računa ali v priloženih računih za nabavljen material ali opravljeno storitev, pa blagajniški izdatki niso bili izdani.

Ugotovili smo, da je veleposlaništvo poravnalo večino stroškov gotovinsko iz blagajne (plače, dnevnice za službena potovanja, najemnine ipd.), kar sicer ni v nasprotju z uredbo o blagajniškem poslovanju, vendar ocenjujemo, da bi bilo zaradi poenostavitve poslovanja, manjših stroškov dela in manjše verjetnosti napak pri poslovanju z

gotovino ter varnostnih razlogov, boljše brezgotovinsko poslovanje (t.j. preko žiro računov oz. tekočih računov). To velja še posebej za: izplačilo plač, izplačilo dnevnic, plačevanje najemnin, plačevanje proizvodnih in neproizvodnih storitev, plačevanje nastanitvenih stroškov, ipd., zato smo svetovali ministrstvu, naj uvede na predstavništvih brezgotovinsko poslovanje in naj predstavništva poslujejo gotovinsko le izjemoma.

Inventura - popis gotovine v blagajni DEM in blagajni HRK na dan 31. december 1996 in 31. december 1997 ni bil opravljen, kar je v nasprotju z navodilom o popisu sredstev in njihovih virov uporabnikov državnega proračuna.

Na enak način kot spremlja veleposlaništvo gotovino v blagajni, spremlja tudi stanje na obeh žiro računih (v DEM in v HRK). Ministrstvo je preverjalo stanje na obeh žiro računih preko bančnih izpisov, medtem ko inventura za leti 1996 in 1997 ni bila opravljena. Ugotovili smo, da je knjigovodsko stanje na obeh **deviznih računih** (v DEM in HRK) usklajeno z bančnimi izpisi.

Preverili smo **evidence, ki jih vodi konzularni oddelek**. Konzularni oddelek vodi ročno, ločene delovodnike - knjige vlog za izdajo posamezne vrste vizumov. Vloge za izdajo vizumov, ki jih izpolnijo stranke so oštevilčene in jih preveri delavka v konzularnem oddelku. Iz delovodnika je razvidno ali je bila vloga odobrena ali zavrnjena, vpisana je številka nalepke vizuma in znesek konzularne takse. Veleposlaništvo ima vzpostavljene evidence o prejetih in izdanih nalepkah, prav tako pa tudi za nalepke, ki so bile uničene zaradi napak v postopku oz. poškodovane. Ministrstvo pa ni imelo vzpostavljene kontrole nad evidenco uničenih oz. poškodovanih nalepk in kontrole nad gibanjem zaloga nalepk na veleposlaništvu, porabo vizumskih nalepk ter višino odvedenih taks, prav tako Ministrstvo za finance ni imelo vzpostavljenih kontrol nad pobranimi oz. zaračunanimi in nakazanimi konzularnimi prejemki (taksami) veleposlaništva.

Veleposlaništvo evidentira **prejemke iz naslova konzularnih taks** v blagajni v hrvaški nacionalni valuti (HRK), v blagajni v DEM in na žiro računu v HRK ter na žiro računu v DEM.

Preverili smo zaračunavanje konzularnih taks. V januarju 1997 so konzularni prejemki znašali 36.524 HRD in 40.705 DEM, kar izhaja iz „Finančnega pregleda za januar 1997«, ki ga je izdelal konzularni oddelek veleposlaništva, podpisali pa delavka konzularnega oddelka (ki je denar zaračunala in prejela od stranke) in delavka, ki vodi blagajniško poslovanje veleposlaništva.

Preverili smo izdane **vizume** po delovodnikih in blagajniške prejemke v DEM in HRK. Ugotovili smo, da blagajniški prejemki niso oštevilčeni z zaporednimi številkami in da gotovina ni bila predana v blagajno veleposlaništva z blagajniškim izdatkom konzularnega oddelka in z blagajniškim prejemkom v blagajno veleposlaništva, ampak le s kopijami blagajniških prejemkov, ki jih je konzularni oddelek izdal strankam, in s podpisom na obrazcu. Blagajniški prejemki morajo biti številčeni z zaporednimi številkami, gotovina pa predana v blagajno veleposlaništva z blagajniškim izdatkom, ki ga mora poleg delavke v konzularnem oddelku podpisati tudi odgovorna oseba (npr. vicekonzul), ki preveri ali so bile konzularne takse pravilno zaračunane in odvedene. Veleposlaništvo je v teku revizije pomanjkljivost odpravilo.

Pri preveritvi **evidence depozitov** za stanovanja zaposlenih, smo ugotovili, da je bil depozit izplačan delavki 2. oktobra 1996 preko blagajne v znesku 3.600 DEM. Poročilo veleposlaništva - pregled prejemkov in izdatkov blagajne za mesec oktober 1996 ni izkazoval depozita za stanovanje, ampak je v poročilu bil prikazan med stroški najemnin stanovanj. V teku revizije je bila nepravilnost odpravljena.

Ministrstvo je v letu 1999 pripravilo nova Navodila o finančno -materialnem poslovanju diplomatsko - konzularnih predstavništev Republike Slovenije, s katerimi naj bi odpravilo pomanjkljivosti evidenc, kot je opisano v poročilu. Določilo je tudi višino blagajniškega maksimuma, glede na število zaposlenih. Poleg tega je v postopku sprejemanja nova Uredba o plačah, nadomestilih in drugih prejemkih delavcev v predstavništvih Republike Slovenije v tujini in Zakon o zunanjih zadevah, ki bosta prav tako pripomogla k boljšemu poslovanju ministrstva in njegovih predstavništev v tujini.

2.1. Prejemki veleposlaništva

Veleposlaništvo pridobiva sredstva:

- iz proračuna
- z opravljanjem konzularnih storitev in
- z drugimi storitvami.

Podrobneje smo preverili prejemke iz proračuna in konzularne prejemke.

2.1.1. Prejemki iz proračuna Republike Slovenije

Veleposlaništvu se sredstva **iz proračuna nakazujejo mesečno**. Finančno računovodska služba ministrstva pripravi nalog za nakazilo sredstev veleposlaništvu in ga pošlje Ministrstvu za finance, ki nakaže sredstva veleposlaništvu.

Ministrstvo za finance je veleposlaništvu za leto 1996 za njegovo delovanje nakazalo 70.180.326 SIT, v letu 1997 pa 126.072.500 SIT oz. za 79,6 % več kot za leto 1996. V letu 1996 so nakazila veleposlaništvu zadoščala le za stroške plač ter del stroškov za najemnine. Veleposlaništvo je ostale stroške tekočega poslovanja v višini 44.343.757 SIT plačalo s prejemki iz konzularnih storitev, kar je podrobneje obrazloženo v poglavju 2.2. tega poročila.

2.1.2. Prejemki iz naslova konzularnih storitev

Veleposlaništvo opravlja v tujini konzularne storitve, za katere se plačujejo konzularne takse v skladu z Odredbo o določitvi zneskov konzularnih taks, ki jih v tujini pobirajo diplomatska in konzularna predstavništva. Na podlagi odredbe o računih in načinih vplačevanja in razporejanja javno finančnih prihodkov mora veleposlaništvo prejemke iz naslova konzularnih taks nakazovati v državni proračun. Način in roki odvajanja konzularnih taks so določeni v navodilu ministrstva.

V tabeli 2 so prikazani prejemi iz naslova konzularnih taks, nakazani konzularni prejemi ter saldo nenakazanih konzularnih prejemkov na dan 1. januar in 31. december 1996 ter 1. januar ter 31. december 1997.

Tabela 2: *Plačani in nakazani konzularni prejemi iz naslova konzularnih taks na veleposlaništvu v letih 1996 in 1997 ter saldo nenakazanih konzularnih prejemkov na dan 1.1. in 31.12.1996 ter 1.1. in 31.12.1997*

Postavka		Leto 1996		Leto 1997	
		v HRK	v DEM	v HRK	v DEM
1.	Stanje nenakazanih taks na dan 1.1.	118.392	11.700	55.324	492.685
2.	Plačane takse v letu	430.006	620.496	510.617	510.000
3.	Skupaj (1+2)	548.398	632.195	565.941	1.002.685
4.	Nakazane takse v letu	493.074	139.510	479.082	*571.828
5.	Stanje nenakazanih taks na dan 31.12. (3-4)	55.324	492.685	86.859	430.857

* Od tega za leto 1997 v višini 453.850 DEM, za leto 1996 v višini 117.978 DEM.

V letu 1996 je veleposlaništvo ustvarilo prejeme z naslova konzularnih taks v višini 430.006 HRK ter 620.496 DEM. Iz mesečnih poročil veleposlaništva je razvidno, da veleposlaništvo v letu 1996 ni redno nakazovalo konzularnih prejemkov v proračun Republike Slovenije (na žiro račun Banke Slovenije). Na dan 31. december 1996 je bil saldo nenakazanih sredstev 55.324 HRK ter 492.685 DEM oz. skupaj 46.119.448 SIT. Tako ravnanje je v nasprotju z 8. členom Odredbe o računih ter načinu vplačevanja in razporejanja javno finančnih prihodkov ter internim navodilom ministrstva št. 401/95 z dne 6. junija 1995, ki določa obveznost veleposlaništva, da prejeme iz konzularnih taks nakazuje v proračun Republike Slovenije.

V letu 1997 je veleposlaništvo ustvarilo prejeme iz naslova konzularnih taks v višini 510.617 HRK ter 510.000 DEM, od katerih je nakazalo na žiro račun Banke Slovenije 479.082 HRK ter 453.850 DEM. Na dan 31. december 1997 je ostalo nenakazanih konzularnih prejemkov iz leta 1997 v višini 31.535 HRK ter 56.150 DEM; oboji so bili plačani v decembru 1997 ter nakazani v državni proračun v januarju 1998.

V letu 1997 je veleposlaništvo nakazovalo zadržane (nenakazane) konzularne prejeme iz leta 1996, in sicer je za leto 1996 nakazalo 117.978 DEM, vendar je bil zaostanek nenakazanih konzularnih prejemkov iz leta 1996 previsok, da bi lahko veleposlaništvo z minimiziranjem stroškov tekočega poslovanja v letu 1997 pokrilo »dolg« do proračuna iz leta 1996. Ministrstvo pa ni zagotovilo dodatnih sredstev za ta namen. Na dan 31. december 1997 so znašala sredstva iz naslova nenakazanih taks (iz leta 1996 in 1997) 86.859 HRK ter 430.857 DEM oz. 43.007.297,69 SIT, kar pomeni, da je bil prihodek proračuna Republike Slovenije v letih 1996 in 1997 za omenjene zneske manjši.

Veleposlaništvo je do 16. 11. 1998 vrnilo v proračun neupravičeno zadržana sredstva.

2.2. Izdatki veleposlaništva

Predstavništva smejo uporabljati sredstva le za namene, določene s Pravilnikom o finančno-materialnem poslovanju diplomatsko-konzularnih predstavništev Republike Slovenije, in sicer za: material, proizvodne storitve drugih, neproizvodne storitve drugih, najemnine, reprezentanco, informativno dejavnost, članarine, pomoč za repatriacijo, bančne stroške, zavarovalne premije, dnevnice za službena potovanja, druge odhodke, plače, sredstva za investicije. Za izplačilo najemnin poslovnih prostorov, stanovanj, nabavo osnovnih sredstev in nakup nepremičnih, za sklepanje pogodb o delu je potrebno predhodno soglasje ministrstva.

Predstavništva lahko uporabljajo sredstva samo v okviru višine odobrenih sredstev ministrstva. Izplačila se lahko izvršijo samo s predhodno pismeno odobritvijo odredbodajalca.

Ministrstvo za finance je v bruto bilanci za veleposlaništvo evidentiralo izdatke za leto 1996 v višini 78.737.972,33 SIT. V reviziji smo na podlagi analitičnih evidenc ministrstva ugotovili, da je znesek izdatkov za veleposlaništvo za leto 1996 znašal 122.430.437,92 SIT. Ugotovili smo, da bruto bilanca ne izkazuje vseh stroškov veleposlaništva, ki jih je ministrstvo evidentiralo in ki so bili tudi plačani. Razlika znaša 44.343.757 SIT. Ministrstvo za finance je od ministrstva zahtevalo, da popravi poročilo (z dne 7. februar 1997) o prejemkih in izdatkih veleposlaništva za leto 1996, ker je poročilo izkazovalo negativni saldo proračunskih sredstev in ker je veleposlaništvo za svoje poslovanje porabljalo tudi sredstva, pridobljena z opravljanjem konzularnih storitev. Ministrstvo je, po zahtevi Ministrstva za finance, zmanjšalo stroške plač za 37.788.902 SIT (oz. 416.481 DEM), za 992.868 SIT (oz. 38.786 HRD) zmanjšalo stroške reprezentance, in za 5.561.988 SIT (oz. 61.300 DEM) povečalo prihodke na žiro račun DEM (iz naslova nakazil konzularnih taks). Vsi popravki so bili fiktivni, ker so stroški poslovanja veleposlaništva dejansko nastali, sredstva iz naslova konzularnih taks pa niso bila nakazana v proračun Republike Slovenije. Zato bruto bilanca veleposlaništva za leto 1996 ni realna.

Veleposlaništvo je v letih 1996 in 1997 porabilo sredstva v višini, po posameznih namenih, kot je prikazano v tabeli 3:

Tabela 3: Vrste izdatkov za poslovanje veleposlaništva v letih 1996 in 1997

Zap. št.	Vrsta odhodka	Leto 1996		Leto 1997	
		v SIT	v%	v SIT	v%
1.	Plače	39.414.863	32,2	89.032.886	56,1
2.	Pogodbeno delo	6.448.221	5,3	7.138.090	4,5
3.	Najemnine	52.081.903	42,5	43.319.422	27,3
4.	Reprezentanca	2.857.119	2,3	3.270.981	2,1
5.	Ostali stroški	21.628.332	17,7	15.956.509	10,0
6.	Skupaj (1 do 5)	122.430.438	100,0	158.717.888	100,0
7.	Vračilo davka, obresti	...		80.204	
8.	Skupaj (6 - 7)	...		158.637.684	

Opomba: Porabljene DEM in HRD so preračunane v SIT po tečaju na dan 31. december 1996 oz. 31. december 1997. Uporabljeni so podatki ministrstva.

Za leto 1996 je ministrstvo v poročilu zajelo vse izdatke tega leta, upoštevalo pa je tudi refundacije in obresti. Upoštevana pa ni „sedežna poraba« (stroški, ki so nastali na sedežu ministrstva za potrebe veleposlaništev), ki ni knjižena po posameznih veleposlaništvih, ampak v skupnem znesku na enem stroškovnem mestu. Veleposlaništvo je, po analitični evidenci ministrstva, za svoje poslovanje v letu 1996 porabilo 122.430.438 SIT, v letu 1997 pa 158.717.888 SIT.

Podrobneje smo preverili izdatke veleposlaništva za mesece december 1996, januar, september in december 1997.

2.2.1. Plače

Veleposlaništvo je porabilo v letu 1996 za plače 39.414.863 SIT oz. 32,2%, v letu 1997 pa 89.032.886 SIT oz. 56,1% sredstev. Preverili smo devizne plače, koeficiente za izračun osnovne plače in dodatke.

Tolarska plača služi kot podlaga za obračun prispevkov, davkov in drugih dajatev ter obveznosti, ki bremenijo plače v času, ki ga delavec prebije na delu v tujini. Izračuna se tako, da se kot osnova za obračun plače uporablja znesek, ki ga Vlada Republike Slovenije določi za obračun plače delavcev državnih organov.

Za izračun devizne plače se kot osnova za izračun uporablja vrednost koeficienta za kraj, kjer se nahaja predstavništvo. Vrednost koeficienta odraža višino življenjskih stroškov v tem kraju in se določa enkrat letno ob upoštevanju podatkov o višini življenjskih stroškov, ki jih objavlja OZN in drugih relevantnih okoliščin.

Devizna plača se prične obračunavati z dnem prihoda v državo, kjer se nahaja predstavništvo ob nastopu delavca in preneha naslednji dan po odhodu iz te države po prenehanju dolžnosti. Zaposlenim na veleposlaništvu se obračunava in izplačuje devizna plača v DEM v gotovini.

Zaposlenim na veleposlaništvu so bili obračunani poleg osnovne plače še dodatek za delovne izkušnje in drugi prejemki po uredbi t.j. dodatek za nezaposlenega zakonca, dodatek za vzgojo in šolanje otrok, dodatek za postrežbo vodje predstavništva, odpravniški dodatek in dodatek za posebne pogoje bivanja in dela v tujini.

Pri obračunih in izplačilih plač nismo ugotovili nepravilnosti.

Preverili smo tudi vračilo akontacij plače in kreditov za stroške nastanitve v tujini. Ob nastopu dolžnosti v veleposlaništvu ima delavec pravico do akontacije v višini mesečne devizne plače in dodatkov, ki mu pripadajo. Akontacije se vračajo v dvanajstih enakih mesečnih obrokih. Delavec ima prav tako pravico do kredita za stroške nastanitve in ureditve življenjskih in delovnih pogojev v tujini v višini treh mesečnih deviznih plač z dodatki. Kredit odobri finančno računovodska služba, delavec pa ga je dolžan vrniti v 24 mesecih z 7 odstotno letno obrestno mero. Ugotovili smo, da veleposlaništvo dolžne zneske akontacije in anuitete kreditov mesečno odteguje od deviznih plač upravičencev.

2.2.2. Pogodbeno delo

Po določilu 33. člena uredbe lahko predstavništvo v tujini za opravljanje pomožnih administrativno-tehničnih del ter za vzdrževanje čistoče sklence pogodbe o delu s tujim državljanom, s soglasjem ministrstva in po predpisih države, v kateri se predstavništvo nahaja. Sklepanje pogodb o delu je dovoljeno samo v primeru, če so letni bruto stroški dela izvajalca nižji od skupnih letnih stroškov zaposlitve delavca iz Republike Slovenije.

Ugotovili smo, da je veleposlaništvo v letu 1996 porabilo za pogodbeno delo 6.448.221 SIT oz. 5,3%, za leto 1997 pa 7.138.090 SIT oz. 4,5% vseh sredstev. Nepravilnosti nismo ugotovili.

2.2.3. Najemnine

Veleposlaništvo je v letu 1996 porabilo za najemnine 52.081.903 SIT oz. 42,5%, v letu 1997 pa 43.319.422 SIT oz. 27,3% vseh sredstev.

V reviziji smo preverili, če so bile sklenjene pogodbe za najem prostorov in plačila najemnin za revidirane mesece ter, če so bila delavcem izplačana nadomestila stroškov za najem stanovanja v skladu z Uredbo o plačah, nadomestilih in drugih prejemkih osebja v predstavništvih Republike Slovenije v tujini in njenimi spremembami.

Finančna komisija ministrstva je na 13. seji dne 21.7.1993 sprejela izhodišča nabave prostorov in opreme za predstavništva - Kriterije za osnovna sredstva diplomatsko-konzularnih predstavništev. Po omenjenih kriterijih, je standard za predstavništvo, 30 m² bruto površine na zaposlenega delavca, za rezidenco praviloma do 200 m², za stanovanja delavcev pa so standardi bili določeni v letu 1997 z navodilom o standardih za najem stanovanjskih prostorov za potrebe diplomatsko-konzularnih predstavništev (št. 401/97-my, z dne 12.8.1997). Standardi uvajajo največjo dovoljeno površino izraženo v m², prilagojeno statusu uporabnika in njegovim delovnim dolžnostim. Standarde morajo upoštevati vse pogodbe o najemu stanovanjskih prostorov, sklenjene po 15.8.1997. Enako velja za stanovanjske najemne pogodbe, ki se podaljšujejo.

V skladu z omenjeno uredbo ima delavec predstavništva pravico do nadomestila stroškov nastanitve na podlagi pogodbe in računov do višine ustreznega odstotka devizne plače, določene z ustreznim sklepom Vlade Republike Slovenije. Vlada je s sklepom št. 113-01/94-10/1-8 z dne 3.2.1994 določila limit nastanitvenih stroškov za veleposlanika v Zagrebu v višini 120 % od njegove devizne plače in za ostale delavce v višini 60 % od njihove devizne plače. Stroške nastanitve, ki so višji od navedenega odstotka devizne plače, nosi vsak delavec sam. Finančna komisija ministrstva je na svoji 27. seji sprejela sklep, da med stroške nastanitve rezidenc in stanovanj delavcev, ki jih krije ministrstvo sodijo na podlagi računa: pogodbeni zneski najemnine, stroški porabljene elektrike, plina, vode, stroški ogrevanja oz. hlajenja ter morebitni obratovalni stroški skupnih prostorov. Stanovanjski limit se prenaša v naslednje leto le zaradi poračunov določenih stroškov iz preteklega leta.

Pri pregledu pogodb o najemu stanovanj smo ugotovili, da imajo sklenjene najemne pogodbe zaposleni veleposlaništva, razen v primeru najema trietažne družinske hiše

(rezidence, pogodba z dne 30. junij 1995), ki je sklenjena med veleposlaništvom kot najemnikom in najemodajalcem. Veleposlaništvo je enemu delavcu plačevalo najemnino v gotovini (preko blagajne v DEM) in ne najemodajalcu. Prav tako pa je v letih 1996 in 1997 izplačevalo najemnino za rezidenco v znesku 8.000 DEM mesečno v roke veleposlaniku in ne najemodajalcu kot to določa pogodba o najemu.

Veleposlaništvo je 22.11.1996 sklenilo Aneks III k »ugovoru o zakupu poslovnih prostorija«, po katerem je imelo v najemu v poslovni zgradbi „Zagrebčanka«, v prvem nadstropju, skupno 640 m² poslovnih površin. Glede na omenjene kriterije iz leta 1993 skupna površina le-te znatno presega (cca 340 m²). Če bi veleposlaništvo najelo poslovne prostore, katerih velikost bi ustrezala normativnom, po enaki ceni za m² (22 DEM/m² mesečno), bi letni prihranek pri najemninah poslovnih prostorov znašal 89.760 DEM. Zato ministrstvo ravna nevarčno s sredstvi za plačilo najemnin za poslovne prostore, ker plačuje najemnine za večje prostore, kot je določilo s svojimi standardi. Ministrstvo je pojasnilo, da mora pri najemanju poslovnih prostorov v tujini poleg površin upoštevati tudi druge okoliščine, ne le velikost po omenjenih normativih. Višina najemnin pomeni pomemben strošek veleposlaništva, zato je tudi smiselno, da ministrstvo upošteva svoje normative glede ustrezne velikosti poslovnih prostorov.

2.2.4. Reprerentanca

Veleposlaništvo je v letu 1996 porabilo za reprezentanco 2.857.119 SIT, v letu 1997 pa 3.270.981 SIT.

Po določilu 22. člena uredbe finančna komisija enkrat letno določi zgornji limit sredstev za reprezentanco posameznega predstavništva, glede na finančne možnosti, delovne potrebe in rezultate dela predstavništva. Za veleposlaništvo je bil 12. aprila 1996 določen zgornji limit sredstev za reprezentanco v višini 2.000.000 SIT. Finančna komisija je odobrila dodatna sredstva za reprezentanco ob posebnih priložnostih - sprejemih, tako, da veleposlaništvo za reprezentanco ni porabilo več sredstev, kot mu je bilo dovoljeno. Preverili smo račune za september in december 1997 in ugotovili, da so bili izdelani obračuni reprezentance, iz katerih je bil razviden seznam prisotnih oseb in povod srečanja. Nepravilnosti nismo ugotovili.

2.2.5. Ostali stroški

Ostali stroški na veleposlaništvu zajemajo stroške materiala, proizvodnih in neproizvodnih storitev, stroškov za investicije in nadomestila delavcem po uredbi, in sicer:

- nadomestilo potnih in selitvenih stroškov ob nastopu in prenehanju dolžnosti
- dnevnice
- nadomestilo članarine v diplomatskih in konzularnih združenjih
- nadomestilo stroškov nastanitve
- nadomestilo stroškov za prevoz na delo
- nadomestilo stroškov za uporabo lastnega osebnega avtomobila v službene namene
- nadomestilo stroškov za učenje tujega jezika.

V letu 1996 so znašali ostali stroški na veleposlaništvu 21.628.332 SIT, v letu 1997 pa

15.956.509 SIT. Stroški za revidirane mesece so bili dokumentirani. Nepravilnosti nismo ugotovili.

III. MNENJE

Na podlagi ugotovitev revizije na Ministrstvu za zunanje zadeve Republike Slovenije, Veleposlaništvu Zagreb v letih 1996 in 1997, izdajam naslednje

MNENJE S PRIDRŽKOM

Obrazložitev:

V obdobju od 1. januarja 1996 do februarja 1997 veleposlaništvo ni nakazovalo sredstev iz naslova konzularnih taks v proračun Republike Slovenije, kot to določa Odredba o računih ter načinu vplačevanja in razporejanja javno finančnih prihodkov in navodilo ministrstva z dne 6. junija 1995.

Na dan 31. december 1997 so znašala zadržana sredstva iz naslova nenakazanih taks 86.859 HRK in 430.857 DEM oz. 43.007.298 SIT.

Prostori za delovanje veleposlaništva in konzulata znatno (za cca 340 m²) presegajo površine, določene s kriteriji za osnovna sredstva predstavništev iz leta 1993, zato ministrstvo ravna nevarčno, ker porablja več denarja za najemnine.

Notranje kontrole ministrstva in veleposlaništva niso bile zadostne in učinkovite, predvsem to velja za leto 1996 in za prvo polovico leta 1997, ker veleposlaništvo:

- na dan 31. december 1996 ter 31. december 1997 ni opravilo inventure gotovine v blagajni HRK in v blagajni DEM.
- ni redno odvajalo gotovine iz blagajn na bančne račune.

IV. PRIPOROČILO

Glede na visoke zneske najemnin, ki jih plačuje veleposlaništvo za poslovne prostore, konzularne prostore in rezidenco, naj ministrstvo skupaj z veleposlaništvom, prouči možnosti nakupa teh prostorov.

Pravni pouk: Zoper to predhodno poročilo so po 1. točki 24. člena ZRacS možne pripombe v roku 15 dni od dneva vročitve. Pripombe se pošljejo v 3 izvodih na Računsko sodišče Republike Slovenije, Prežihova ulica 4, Ljubljana.

Dr. Etelka Korpič - Horvat,
namestnica predsednika Računskega sodišča

Vročiti:

1. RS, Ministrstvu za zunanje zadeve
Gregorčičeva 25, Ljubljana
2. Veleposlaništvu Republike Slovenije v Zagrebu
Savska cesta 41, Zagreb
3. Arhivu, tu

V. DODATEK

Uporabljeni so bili predvsem naslednji predpisi in drugi viri:

1. Zakon o Računskem sodišču, ZRacS, Uradni list RS, št. 48/94
2. Zakon o zunanjih zadevah, ZZZ, Uradni list RS, št. 1/91
3. Zakon o organizaciji in delovnem področju ministrstev, ZODPM, Uradni list RS, št. 71/94
4. Poslovník Računskega sodišča Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 20/95
5. Ukaz Predsedstva Republike Slovenije o odprtju veleposlaništva z dne 27.3.1992, Uradni list RS, št. 16/92
6. Uredba o plačah, nadomestilih in drugih prejemkih osebja v predstavništvih Republike Slovenije v tujini, Uradni list RS, št. 60/92
7. Odredba o določitvi zneskov konzularnih taks, ki jih v tujini pobirajo diplomatska in konzularna predstavništva, Uradni list RS, št. 47/94
8. Odredba o računih in načinih vplačevanja in razporejanja javno finančnih prihodkov, Uradni list RS, št. 81/94
9. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o notranji organizaciji in delu ter o sistemizaciji delovnih mest v Ministrstvu za zunanje zadeve in v predstavništvih Republike Slovenije v tujini št. 103/96-1
10. Pravilnik o nazivih uslužbencev, ki opravljajo diplomatske in konzularne naloge št. 103-PR/95-13 z dne 17.4.1996
11. Pravilnik o finančno-materialnem poslovanju diplomatsko-konzularnih predstavništev Republike Slovenije z dne 10.2.1993
12. Pravilnik o kontnem planu in vsebini kontov v kontnem planu ter poslovnih knjigah diplomatsko-konzularnih predstavništev z dne 10.2.1993
13. Predhodno poročilo o opravljeni reviziji porabe proračunskih sredstev za delovanje diplomatsko-konzularnih predstavništev Republike Slovenije na Ministrstvu za zunanje zadeve Republike Slovenije v letih 1996 in 1997 št. 1204-2/97-15 z dne 24. junij 1999